

Psykolog

Klager

Oslo, 15.06.2020
FER-sak: 59/19K

FAGETISK KLAGESAK - KONKLUSJON

Klager:

Innklaget psykolog:

Fagetisk råd, Norsk psykologforening (FER) mottok klagen 15.10.19, og besluttet i møte 27.01.20 å åpne saken for kontradiksjon. Saken ble sluttbehandlet 12.06.20.

BAKGRUNN FOR KLAGEN:

Saken gjelder en foreldretvist med spørsmål om samvær og foreldreansvar for to barn. Saken er behandlet i tingretten og i lagmannsretten. Klager er far til barna, og innklaget har etter hva FER forstår vært rettsoppnevnt sakkyndig i behandlingen i lagmannsretten. Psykologen har opplyst at mandatet i saken ble gitt etter barneloven §61 første ledd nr. 3.

Det har vært en annen sakkyndig (ikke psykolog) involvert i foreldretvisten og en annen psykolog klager refererer til. Disse er ikke gjenstand for FERs klagebehandling.

Saken ble behandlet av rådets faste medlemmer.

Vedtak: *5.1.1.2 Brudd på de fagetiske prinsippene er ikke godtgjort.*

Begrunnelsen for FERs vedtak er beskrevet nedenfor.

Den fagetiske klageprosessen har som sitt viktigste formål å bidra til at den innklagede psykologen kan foreta en fagetisk refleksjon over de punktene som FER påpeker i psykologens arbeid og eventuelt endre sin praksis slik at denne er i overensstemmelse med EPNP. Det er ønskelig at denne prosessen kan vise at klager er respektert.

SAKSGANG:

15.10.19 FER mottok brev fra klager med klage på Psykologforeningens medlem.

27.01.20 FER vurderte henvendelsen i møte og vedtok å utrede saken som en fagetisk klagesak.

05.02.20	Psykologen ble tilskrevet med anmodning om innen fire uker å redegjøre for klagen under henvisning til spesielle punkter i ”Ethiske prinsipper for nordiske psykologer” (EPNP).
10.03.20	FER mottok redegjørelse fra psykologen.
27.04.20	FER mottok kommentar fra klager.
14.05.20	FER mottok sluttkommentar fra psykologen.
12.06.20	FER sluttbehandlet saken.

OPPSUMMERING AV TILSENDT DOKUMENTASJON

i) Klagers brev til FER

Klager beskriver at den tidligere sakkyndiges anbefaling ble «satt til side ved to anledninger». Klager mener den sakkyndige psykologen ikke er objektiv, at han har sympati for mor i saken og antipati for klager. Videre mener klager at psykologen ikke har snakket med komparenter klager har foreslått, men snakket med mors. Klager mener at psykologen ikke har gjort et grundig og kvalitetsmessig godt nok arbeid, spesielt i lys av at psykologen antar «motsatt» standpunkt fra tidligere sakkyndig. Klager er uenig i den sakkyndiges vurderinger av blant annet barnas personlighet, av hans eget temperament, av hvordan observasjonssamværet forløp og om barna ble verre av økt samvær med mor. Klager mener at psykologen utviser en uklar rolleforståelse og at han ikke har satt seg tilstrekkelig inn i sakens dokumenter.

ii) Relevante punkter i ”Ethiske prinsipper for nordiske psykologer” (EPNP)

FER vurderte at klagens hovedanliggende er kvaliteten på den sakkyndiges faglige vurderinger og innholdet i disse vurderingene. Det er utenfor FERs mandat å overprøve psykologers faglige vurderinger. Videre legger FER til grunn at klager og klagers prosessfullmektig har hatt anledning til kontradiksjon i den rettslige behandlingen. FER åpnet derfor ikke for kontradiksjon på dette.

FER valgte imidlertid å åpne for kontradiksjon på den delen av klagen som omhandler partiskhet. Selv om det er slik at en sakkyndig kan velge hvilke komparenter som er relevante i en sak som dette, med mindre mandatet fra retten spesifiserer dette nærmere, fremgår det her at klager har en opplevelse av at *ingen* av hans komparenter ble intervjuet og at flere av mors komparenter ble det.

Metodebegrensninger

Psykologen er oppmerksom på de begrensningene som ligger i metoder og framgangsmåter og de begrensningene som ut fra dette må legges på de konklusjonene som kan trekkes.

Psykologen viser spesiell varsomhet når han/hun anvender metoder, hjelpemidler og teknikker som ennå befinner seg på utprøvningsstadiet og som ikke tilfredsstillende vanlige metodekrav, eller som psykologen ennå ikke behersker fullt ut.

II.4 Integritet

Psykologen søker å fremme integritet innen forskning, undervisning og anvendt psykologi. Dette innebærer at psykologen opptrer ærlig, upartisk og respektfullt overfor relevante involverte parter. Han/hun forsøker å synliggjøre og klargjøre sin egen rolle i de ulike sammenhengene der han/hun arbeider.

FER bad psykologen, med utgangspunktet i overnevnte punkter i EPNP, om å gjøre rede for og reflektere over klagers generelle opplevelse av at psykologen hadde vært partisk i saken, og klagers konkrete innvendig om at psykologen hadde unnlatt å snakke med hans foreslåtte komparenter.

iii) Psykologens redegjørelse.

Psykologen beskriver at han har forståelse for at klager opplever det belastende at han grunnet “rettens beslutning ikke oppnådde så mye tid som han ønsker med sine barn”.

Psykologen beskriver at han i første samtale med mor og far bad de tenke over hvilke komparenter de ønsket at han skulle samtale med, og at psykologen ville selv vurdere hvilke som ville bli kontaktet. Psykologen beskriver at han avviste å snakke med noen av mors forslag til komparenter, slik han også avviste noen av fars forslag. Blant annet avviste han å snakke med noen av de fagpersonene far foreslo da han vurderte at tidligere sakkyndige var mer objektive fordi fagpersonene far foreslo var blitt venner av ham. Psykologen skriver at han har hatt samtale med en av de komparentene far ønsket og en av de komparentene mor ønsket.

Videre skriver psykologen at han “ikke har brukt mer tid på mor enn på far hva angår samtaler”. Han forklarer videre bakgrunnen for at samtalen med barna foregikk hjemme hos mor. Psykologen skriver at “valg for samtale hos en av foreldrene ble foretrukket fremfor at det skjedde på den sakkyndige sitt kontor som var et helt fremmed for barna”. Han skriver at det var mer praktiske sider som gjorde at dette skjedde hos mor. Psykologen “ser at dette er et evt. Punkt som klager kan påpeke fraviker fra objektivitet ved samtale i begge hjem eller på et nøytralt sted”.

Avslutningsvis skriver psykologen at han beklager at klager føler at han ikke er behandlet likt med mor. Han skriver at han mener å ha forhold seg til kravet om integritet, upartiskhet og respekt for begge parter i denne saken.

iv) Klagers kommentarer på psykologens redegjørelse.

Klager beskriver psykologens valg av komparenter og vurdering av å ikke snakke med de nevnte fagpersonene fordi de var hans venner som uholdbart. Klager beskriver disse fagpersonene og hans relasjon til dem. Klager har lagt ved uttalelser fra fagpersonene med den informasjonen psykologen ville fått dersom han snakket med dem. Disse uttalelsene er ikke gjenstand for FERs klagebehandling.

Klager skriver at han betviler at psykologen har lest sakens dokumenter. Han viser til en samtale han overhørte mellom psykologen og ett av barna, som deretter ikke er gjengitt i psykologens rapport. Klager viser til en avisartikkel om problemer med sakkyndige psykologer. Klager kommenterer på psykologens kvalifikasjoner, intensjon og arbeidets mangelfulle faglige kvalitet. Dette gjengis ikke i nærmere detalj da det ikke er åpnet for kontradiksjon utover klagepunktet som gjelder integritet og partiskhet.

Xx.xx.20 skriver klager i et eget brev at hans klage ikke begrenser seg til psykologens arbeid i tingretten. FER vurderer ikke at dette er av betydning for behandling av klagesaken.

v) Sluttkommentarer fra psykologen.

Psykologen har ikke noe å tilføye i sin sluttkommentar.

FERS VURDERING OG KONKLUSJON

FER forstår at foreldretvistsaker er krevende for involverte parter og at det er viktig at psykologer opptrer med integritet og er upartiske. Klager beskriver psykologen som partisk og hadde i sin klage konkrete innvendinger til at psykologen ikke intervjuet noen av klagers

foreslåtte komparenter. Med bakgrunn i dette valgte FER å åpne for kontradiksjon på det fagetiske prinsippet som gjelder integritet. FER valgte ikke å åpne for kontradiksjon hva angår de øvrige tema i klagen, herunder psykologens faglige vurderinger.

I psykologens redegjørelse beskriver han hvilke komparenter som ble valgt for henholdsvis mor og far, hvilke som ikke ble valgt og hvorfor. Psykologen skriver at det ikke ble gjort flere samtaler med en av partene eller at det ble valgt flere komparenter for en av partene. Det eneste ulikheten i innhenting av informasjon synes å være at samtalen med barnet ble gjort hos mor. Bakgrunnen for dette valget grunngis. Psykologen reflekterer kort om ubehaget klager opplever rundt hele prosessen.

Klager skriver i sitt tilsvarende primært om opplevelsen av og konsekvensene ved at komparentene han foreslo ikke ble intervjuet. Slik FER forstår det avkrefter ikke klager at en av hans foreslåtte komparenter ble intervjuet, slik psykologen skriver. Selv om FER ikke kan eller skal ettergå riktigheten av verken klager eller psykologens påstand, fremstår psykologens forklaring om antallet komparenter rimelig. FER forstår at det må være belastende for enhver part i en foreldretvist at for dem viktige komparenter eller opplysninger ikke blir hensyntatt. Likevel er det stor frihet hos psykologer til selv å velge de komparenter og opplysninger som en mener er viktige for å besvare mandatet. Det er ingen krav til at antall komparenter eller antall samtaler med partene må være likt, og det er heller ikke i seg selv brudd på fagetiske prinsipper dersom dette er ulikt. FER vurderer at i denne saken har psykologen gjort faglige og etiske vurderinger når han har valgt slik han gjorde i informasjonsinnhenting, og i etterkant når han reflekterer over disse valgene. FER finner ikke at det er godtgjort brudd på prinsippet om integritet.

Vedtak: *5.1.1.2 Brudd på de fagetiske prinsippene er ikke godtgjort.*

Vedtaket fattet av Fagetisk råd kan ankes til Psykologforeningens Ankeutvalg for fagetiske klagesaker. Jmfør punkt 4.2.4 som kommer inn under saksgang og saksbehandling, påligger det den ankende part å begrunne hvilke(t) punkt(er) i Fagetisk råds konklusjon det ankes på. Anken sendes Norsk psykologforening sammen med Fagetisk råd sin konklusjon og øvrige dokumenter i saken. En anke må være fremmet innen 3 måneder etter at fagetisk råd sin konklusjon er avgitt.

Med hilsen
Fagetisk råd
Norsk psykologforening
Maria Løvvik Norheim, leder

for leder, Ingvild Aubert, sekretær FER

Kopi: Sentralstyret i Psykologforeningen, v/president Håkon Kongsrud Skard